

[illegible]

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad. "Gledališka stolba".

Vzajemnost vseslavjanska bila je najlepša.

nija, prof. dr. Spevca, dr. Kopača, prof. dr. Celestina, več vseučilišnih študentov itd. — Slavni škof Strassmajer, ki se je ravno ta večer skozi Ljubljano peljal v Italijo, izročil je pozdrav dr. Bleiweisu, in naročil, naj Slovenci nanj mislijo, kakor da bi bil ta dan mej njimi.

Napad na italijanskega kralja.

Zlaj živimo v času napadov na življenje vladarjev in mogotcev. Še niso pozabljeni napadi na Bismarka, na nemškega cesarja in na španskega kralja, na ruskega Trepova in Menzeceva, uže tudi Italijani imajo svoj atentat na italijanskega kralja. Italijanski kralj je v Neapolju 17. t. m. peljal se po mestu. Ljudje so mu slavo klicali, a menda ne vsi. Kajti en človek se je z nožem v roci vrgel na kralja in ga na levo roki ranil. Kralj je sabljo potegnil in napadovalec po glavi mahnil, minister Cairoli ga je za las zgrabil in nek kapitan ga je ranil in izročil policajem. Napadovalec se zove Janez Passante, je 29 let star kuhar, in kakor je videti, republikan in socialističnih mislij.

Če bode to napadovanje tako napredovalo in ponavljalo se, boga-mi, kdo bode hotel še kakov kralj biti ali kaj tacega, kar sicer menda nij neprijetno?

Italijani pa morajo res Boga zahvaliti, da se morilcu nij posrečilo kralja ubiti. Kajti, ko bi bil italijanski kralj padel, vzdignila bi se bila republikanska stranka in mlada Italija bi bila padla v domače boje in krvave razprtije. Zatorej nij čuda, če je glas o tem napadu povsod silno osupnil posebno v Rimu.

Skrivno poslaništvo fml. Becka v Sarajevu.

Pod tem naslovom prinaša „Berliner deutsche Montagsblatt“ z Dunaja 8. t. m. datirano pismo o poslaništvu fml. Becka v Sarajevu, katero v sledečem posnemljemo; dopisnik pravi: „Dovolite mi, da po zanesljivih informacijah pojasnim pravi smoter misije, katero je imel izvršiti v Sarajevu vodja vojne kancelije carjeve, fml. Beck.“

Glavni poveljnik v Bosni, fzm. Filipović je mož odločno značajan, ter izraža brezobzirno svoje mnenje. Uže mnogo let je baron Filipović v političnem oziru tega mnenja, da se mora Hrvatska, Slavonska, in bivša Vojna granica od Ogerske odkrušiti, z Dalmatinsko

se združiti in vse to organizovati kot neodvisen državnopraven del; da se more tedaj pri nas na mesto dualizma vpeljati trializem. V tem političnem mnenju ukrepil je pa barona Filipovića še bolj oni trenotek, ko se je odločilo zasesti Bosno in Hercegovino. Okupacijo smatral je za takojšnjo aneksijo, kakor tudi nij dvomil o tem, da se mora začasna administrativna uprava zasedenih provincij tako izvrševati, da se hosti mogli tem preje in laglje pripeti k Hrvatskeji in Slavonskeji z jedne strani, a z druge k Dalmatinskeji. Zato je pozval le hrvatske administrativne in sodnijske uradnike v Bosno, ukazal je uradni list proti vsem ugovorom dunajskega urada za vnanje stvari izdavat le v hrvatskem jeziku, ter je v svojih krogih kar naravnost propovedoval, da se bode v bližnjaj bodočnosti Avstrije vpeljal trializem.

Dosta kmalu je pa o vsem tem izvedela peštanska vlada, ter se je postavila v zvezi z grofom Andrassyjem zoper barona Filipovića, kateri je bil opravičeno zagotovljen, da visoki krogi odobravajo njegove načrte in namere. Minister vnanjih stvari dal si je od komisije sestavljene na Ballplatzu hitro napraviti upravni statut za Bosno, kateri pa gotovo ne bi pospeševal tendencij barona Filipovića. Da bi se pa ta statut na merodajnem mestu ne ovrgel, kar se je bilo bati, moral je Tisza v imenu ogerske vlade v ugodnem trenutku stopiti na dan z izjavo, da se bode v oziru snlošnega mišljenja v deželi in parlamentu politika grofa Andrassyja od večine ogerskega državnega zbora brezpogojno le v tem slučaju odobrila, ako se baronu Filipoviću glavno poveljništvo odvzeme. Ta energična izjava Tisze je pomagala. Andrassyjev upravni statut za Bosno se je bil na odločilnem mestu sprejel, odpisal baronu Filipoviću, po kojem se bi moral ravnati, in ga izvrševati, na kateri je pa Filipović takoj in kategorično odgovoril s prošnjo, — za premeščenje v pokoj, ali pa da bi se iz Bosne poklical, in premestil na prejšnje mesto v Prago.

Ker so bili na višjem mestu vsled izjave ogerske vlade in mišljenja ustavoverne stranke, ki se je pokazalo v avstrijskem državnem zboru, na jednej strani prisiljeni, dovoliti v odstranjenje barona Filipovića, na drugej strani pa se je zopet jako želelo, da bi se hrvatski element v skupnej administraciji za Bosno ne pomanjšal, in dosedanji višji poveljnik tajno zagotovil, da njegovo delovanje višji krogi po-

polnem odobravajo, zato izvolil se je izvenreden pot, da se je odposlal najvišji vojni zaupni mož cesarjev v Sarajevo izvrševati to poslaništvo.

Ob enem čujem od strani, katerej se mora verjeti, da se je druga ogerska zahteva naj bi se na mesto b. Filipovića za višjega poveljnika postavil kakov ogerski general, odbila, ter se bode namesto Filipovića imenoval vojvoda Württembergski. Baron Filipović je tedaj v tem trenutku žrtva vladajoče sedanje politične konstelacije. Preverjeni pa biti smeta, da bode kmalu zopet on gospod cele situacije, kar bosta Andrassy in Tisza preje izvedela, nego jima je ljubo.“

Tako pravi dopisnik preje omenjenega lista. Mi želimo, da bi se vse to res obistinilo, in bi koncem ne obveljala magiarska beseda.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 19. novembra.

Na *Dunaji* so ljudje vojake, ki so se iz Bosne vrnili z velikim slaviem sprejeli. Nad 400 000 ljudij je bilo po ulicah, koder so vojaki marširali.

V *Pragi* so Filipovića volili za častnega meščana. Naznanil je, da pride v petek v Prago.

Vnanje države.

Ruska „Agence“ naglašja dobre vtise, ki jih je naredila Gierova okrožnica, v katerej se je naglašalo vestno izpolnenje berlinskega dogovora. Le popolno izvršenje tega dogovora more carju stanje mogoče narediti da stori to, za kar se je pred Evropo zavezal, in svojo vojsko domov pokliče. Da ruska kri nij zastoj tekla, to je tolažljivo in prepričanje se bode razširilo. Da nij nihče večji prijatelj miru in nihče večji Rus kot car.

Iz *Carigrada* ve povedati dunajski oficijozna „Pol. Corr.“, da se vrše mej velikim vezirjem in mej avstro ogerskim poslanikom grofom Zichym obravnave zaradi konvencije mej Turčijo in Avstrijo o skupnam zasedenji Novega nazara.

Iz *Carigrada* se o *bolgarskeji* vstaji v Macedoniji poroča: Mufti v Timurbisaru Mohamedance v Macedoniji k orožju kliče in pod svojo zastavo, ker je namenjen braniti svoj rod pred bolgarskimi vstaši. — Preko Dubrovnikar pak se javlja, da je trgovec Danilo Kareoglu zbral pri Janici četo vstašev, in se hoče z macedonskimi vstaši združiti.

Dopisi.

Iz škoške Loke 15. novem. [Iz dop.]

Prav redki so dopisi iz našega mesteca, zato

senja tedanjih časov poleg vzajemnosti južno slavjanske imenovane Ilirstvo, za katero so imeli pridobiti Srbe, po največ z Bačko „Vilo“. Kako jej Vraz nabira sodelavcev, snubi, nagovarja na vse strani. A mej Srbi ne najde mnogo prijateljev. Peter Jovanović, urednik Vilin piše (26. aprila 1842.): „Drugi zvezek bačke naše „Vile“ mislim, da je uže tudi do vas prispel in nadejam se, da bode vsesrčneje sprejet tam, nego pri Pavlovičevem Popiću v Belem gradu in Toši našem v Pešti. Bonarum rationum inopes fato turcico et anathematico, pugnans inermes adversarii! — Rumpatur, quisquis rumpitur malitia!! (Ne imajoči veljavnih razlogov z osodo tursko in anathematiko borijo se neoboroženi protivniki! — Da počti vsak, kateri poka od zlobe!!) Ideja vzajemnosti slavjanske nij bolje prošla; vsaj Dubrovskega „Dennice“, katera je izhajala v Varšavi nehala je izhajati, o čem Dubrovski naznanja Vrazu (11. febr. 1844.), da nij bilo

predplačnikov in tako je nehal ta vseslavjanski časopis naroda 80 milijonov. Obžaluje; vendar mu 9. okt. piše, da bode zopet izhajala, ker ga bode minister Uvarov pomagal.

Ista mlačnost pokazuje se tudi v drugem, in samo ona stanovitna vera v bodočnost mogla je tedanje delavce vzdržati, da ne izgubijo srca. Življenje njihovo opisujejo nam besede Kukuljevičevega pisma (22. 6 1842) iz Beča: „Kaka velika razlika je mej življenjem bečkim in zagrebškim! V domovini našej živi se ali v bodočnosti ali v minulosti ali pa v resnobi.“ — Poznavajoč svoje siromaštvo in slabost, niso vendar izgubljali nade. Vraz nadeja se stotine kupcev knjig v Pragi, a Ša farik mu piše (30. julija 1840), naj mu ne pošilja več od pet eksemplarov vsake knjige: „Naši ljubitelji literature z večine so siromašni, da berači. Cela naša literatura in celo naše rodoljubje je beračija.“ Nema ni misli, da bi se v Ruskeji 100 knjig prodalo. Zato hrabrij

in junačijo drug drugega. Hurban mu odgovarja na neko pismo, v katerem mu je menda razlagal, kako je vendar bolji Nemec od Magiara, naj od njega zahteva vse kar hoče za Slavjanstvo, vse je pripravljen storiti. In birokracija in aristokratska konstitucija ste produkt gorečega pekla. Tudi Vraz je mučenik, ter dodaje: „Ali blagor nam za to, kar trpimo, kajti naše muke so seme vremenom srečenjem. A vse da nam se telesa izločijo na sramotnem stebru (pranger); gotovo bodo pozni potemci vrezavali naša imena v spomenike! Nad nami se je izpolnilo ono Horacijevu: Delicta majorum etc. (Grehe starih itd.).“ — Znajoči, da so velike misli, ne utrudijo se raznašaje jih, ter v nekih pismih vprav se dičijo sé svojim apostolskim poslom.

3. Vraz in ljubezen.

Razen Ljubice Kantiličeve, katero nam je opeval v Djulabijah, nahaja se po pismih

pa vendar nijsmo popolnem brez zanimivosti. Tako imamo tukaj tri društva: pevsko, ognje gasilno društvo in čitalnico; vendar nij skoraj nikakoršnega pravega družbinskega življenja; vse je nekako mlačno, mrzlo. Ko bi se vendar tako lahko marsikateri večer dobro zabavali, ko bi bila povsod edinost. „V edinosti je moč“! Ali ne bi bilo v resnici prav in dobro, ko bi se pevsko društvo in čitalnica združila? Čitalnica bi imela svoje pevce in pevci svoje prostore in marsikaj, kar si bodo morali le z precejšnjimi stroški omisliti. Nekateri gospodje pevci so uže itak udje čitalnice; nekaterim posebno onim, kateri so od neke neimenovane strani vpljivani, pa svetujem, naj se potrudijo pravila „Narodne čitalnice“ pazljivo prebrati, našli bodo, da je politika izključena in je le omika in zabava nje namen.

Onim bolj izobraženim mestnim fantom, katere še vedno pogrešamo mej udi čitalnice pa svetujem, naj odvržejo one presodke, da nijso za tako družčino. Poskusite! boste videli, da se boste kmalu vdomačili. Ne mislite, da je čitalnica le za nekatere; vsak ud ima enake pravice. In kako lepo in dobro je, če so si vsi stanovi naklonjeni.

Ravno tako želim požarneji straži, katerej je pred kratkim smrt pokosila enega najboljših sodelavcev, najboljši vspeh.

Nemila smrt je nam tudi odvela gospoda Janeza Sušnika. Bil je ranjki skozi 28. let mestni odbornik in pošten rodoljub, katerega nij manjkalo pri nobenem volilnem boji. Kako priljubljen je bil, pokazali so Ločani pri pogrebu najbolje, kjer so bili vsi stanovi v obilnem številu zastopani. Daj nam Bog mnogo tacihi mož!

Bližajo se tudi volitve za občinski zastop. Jaz upam, da narodnjaki ne bodo rok križem držali, ampak bodo kakor do sedaj zbrali moze, katerim je več mar blagor za občino in narod, ko — — —

Iz Gradca 11. nov. [Izv. dop.] (Štajersko šolstvo v deželni zboru.) Po sporočilu deželnega odbora je bilo letos na Štajerskem 726 aktiviranih ljudskih šol. Novih šol se je bilo v minolem šolskem letu 13 otvorilo, mej temi 4 na spodnjem Štajerju. namreč pri sv. Antonu na Pohorji, v Pernicah (marenb. okraj), v gorenjej Ponikvi in v Bočni (gornjegradski okraj). Razširilo se je bilo za en razred 24 šol (razen Gradca) in sicer na slovenskem Štajerji pri sv. Barbari v Haložah, pri sv. Jurju na Šavnici, pri sv. Duhu (gorenje-

radgonski okraj), pri sv. Križu pri Slatini, v Ljubnem, pri sv. Petru pri Radgoni, na Rečici, pri sv. Vidu (okraj ptujski) in dekliška šola v Ptuj. Nova šolska poslopja so se dozdala v 21 krajih na južnem Štajerju: v Dobovi, v Šentjanžu na dravskem polju, pri sv. Kunigundi, v ptujakej okolici, v Poličanah in v Šentvidu pri Planini. V več krajih so se tudi šolska poslopja zdatno popravila, kakor v Dolu, v Bučah, Velikej nedelji, Kostivnici, sv. Margareti pri Rimskih toplicah, na Planini, v gorenjej Polskavi, Pišecah, Sromljah, Svetini, na Zidanem mostu, v Žusmu, Trbovljah, v Laškem in na Vidmu. Štajerska hranilnica je dala 17 šolam podpore k zidanju šolskih poslopij, (mnogo tudi presvitli cesar) katerih stanje se je v obče tako poboljšalo, da se je število slabih šolskih poslopij od 278 na 227 znižalo. Šolski nadzorniki so našli, da na Štajerskem 487 šolskih ograd svojemu namenu zadostuje. — Število šolarskih knjižnic je za 57 narastlo, in so uže osnovane na 506 šolah. — Število za šolo zrelih je bilo 150 731, obiskajočih pa 132.230, torej 88%. Poročilo toži, da je bilo primeroma šolsko obiskovanje na južnem Štajeru slabše, nego na nemškem. (Nij čuda, vsaj imata srednji in zgorinji del z ozirom na število prebivalstva, ($\frac{3}{10}$ od 1.150.000 = 690.000) dosta več šol. okolo 500, nego spodnji Šajer ($\frac{2}{10}$ od 1.150.000 = 460.000 ljudi), ki jih ima k večjemu 220. Pis.) Pravi se, da število neobiskajočih menjava na južnem Štajeru mej 10% in 30% (Brežice), priznava pa, da je tudi v goratih delih gorenjega Štajera slab šolski pohod. Učiteljstva je bilo: stalno nastavljenih učiteljskih močij 893, začasno 254, nadomestujočih 209. nenamenešenih učiteljskih mest je bilo 257. Te številke kažejo, da so te razmere enake z onimi lanskega leta. Iz učiteljskega stanu je izstopilo po smrti ali na drugi način 35 močij, ki so se z izšolanimi novimi močmi nadomestile. V ženskih ročnih delih se je podučevalo na 566 šolah (lani le na 350). Otroških vrtov je bilo 16, varovalnic malih otrok 6 (v Gradcu.) Poleg navadnih predmetov se je na 341 šolah podučevalo v sadjereji, na 78 šolah v čebelarstvu, in na 34 v svilarstvu. Kmetijski nadaljevalni tečaji so bili na 25 šolah s 400 učenci, enaki obrtnijski tečaji na 8 šolah s 630 učenci. — Poročilo navaja še druge šolske zadeve, katere pa samo strokovnjake zanimati utegnejo. Interesantno pa je poročilo v tem, kako se štajerski deželni odbor zo-

per c. kr. deželni šolski svet graški pritožuje. Najostrejša in baje opravičeno pritožba je — po besedah tega poročila — da se šole ustanovljajo na povelje šolskih gospod, pa se ne praša za mnenje onih, kateri šole vzdržujejo in učitelje plačujejo. Takisto se godi, kadar se šole razširjujejo. Na to ugovarjanje je bil c. kr. deželni šolski svet pritrdil, da se bode oziral na izražene, v postavi utemeljene želje takrat, kadar se bodo nove šole ustanovljale a takrat ne, kadar se bodo obstoječe samo razširjevale. — To poročilo štajerskega deželnega odbora je bilo izročeno šolskemu odseku, kateri je bil za skupno zbornico več predlogov izdelal. Od teh naj omenjamo sledeče: 1. Nova pravila v zadevi poduka v ženskih ročnih delih se sicer odobrujejo, a se poudarja, naj se ne znižujejo remuneracije za ta nauk, da se vsled tega podučevanje ne bo opustilo, kakor se je to uže na nekaterih krajih zgodilo. 2. Stavljenje novih šol, šolskih poslopij, njih prezidavanje in razširjenje na več razredov naj se vrši vselej v sporazumljenju s tistimi, kateri skrbijo za učiteljske dotacije in za stvarne šolske potrebščine. 3. Slavna vlada naj se naprosi, da je deželni šolski svet na to opomniti, da po svoji kompetenci in dolžnosti izpelje rešene račune prejšnjih okrajnih šolskih svetov. 4. Jako čudovito je to, da je l. 1877 v Gradcu od 84 kandidatov le polovico izpit naredilo pri dotičnej sposobnostnej skušnji. Kje je temu vzrok? Ali v strogosti, ali v metodi ali v preslabem nadzorstvu mej učenjem ali kje? Naj bi sl. deželni šolski svet o tem kaj poročal. 5. Z ozirom na to, da so posamezne naredbe deželnega šolskega sveta take bile, da so nasprotovale namenu in duhu postave, mora deželnega zbora dolžnost biti in tudi ima pravico, da v imenu izdržiteljev šole visoko c. kr. vlado nujno naprosi, naj c. kr. deželni šolski svet v svojem poročilu obširnejše in temeljitejše navede, kako je šolstvom v zadevi pravosti in didaktike. 6. Z obžalovanjem se mora omeniti naredba, da so se provizoričnim učiteljem pri denšnjem pomanjkanju teh močij brezobzirno odvzela spričevala zrelosti, in njih zaslužek potem zmanjšal, zato ker je veliko teh učiteljev zdaj šoli hrbet obrnilo in mnoge občine povprašujejo, ker šole prazne stoje, ali naj svoja šolska poslopja dajo v najem ali kaj?

Tako se je štajerski po večini nemško-liberalni deželni zbor izjavil o naredbah štajerskega c. kr. deželnega šolskega sveta. (Več drugih rečij sem še izpustil v tem dopisu.)

Domače stvari.

— (Popis baklade) prinašamo na prvem mestu. Nadaljni popis slavnosti pride.

— (V Kopru) se napravi še v teku tega leta slovenska čitalnica.

— (Semenj v ponedeljek) tako zvani semenj sv. Elizabete nij bil tako obiskan, kakor je to druga leta navada. Vzrok temu so v prvej vrsti slaba pota, drugič pa v obče pomanjkanje denarja. Goveje živine se je pri gnalo malo a lepe, in plačevalo se je celo za srednjo živino dobro kajti bilo je Tirolcev in Tržčanov, ki so radi skupljevali. Konj je bilo malo, srednje vrste, prodalo pa se je precej, ker so Lah kupovali. V obče je bila vsa kuptija slaba in se nema uzroka ni ena stroka kupčije pohvaliti. Nelepo za naše glavno mesto pa je, kakšen je prostor za živinski semenj. Mestni magistrat ga je začel v novejšem času rabiti, da izpeluje na nje cestno

sledá tudi drugemu ljubkovanju. Rakovac mu piše 31. dec. 1838 v Bistrice: „Glej da skoro odzdraviš Meni se zdi, ti na Bistrici živiš poleg Pavlovne kakor Božić, blagor tebi.“ Sama Pavla Štauduarjeva v pismu od 29. maja 1840 veseli se, ka je ostal pri življenju, in vabi ga, naj pride k njim na popravo zdravja, a Kušlan ga (29. januarja 1841) draži v pismu: „Bolen ste, žal mi je; no tako bolovati nij ravno prijetno.“ Na Bistrice vezala ga je tudi ljubezen posestrime, katero je izgubil l. 1843. Koliko mu je ona bila mila, vidi se iz teh z nemškega jezika prevedenih besed iz njenega pisma (20. julija 1841): „Namenila sem ti bila tolko pisati, pa sedaj tu sedim, ter ne znam ničesar; nemam druge želje, nego da te skoro pri nas vidim.“ Koliko je rad imel ženske, vidi se iz njegovih pisem, a s tem ga tudi pozneje draži prijatelj Bogović (7. januarja 1848): „Katerej lepej gospé ali dekletu vkljub tvojim uže si-

vim lasem sedaj ljubkuješ.“ In res pri vsej bolehavosti bilo je te zaljubljenosti tudi leta 1849. Tu mu piše Kočevar: (27. decembra): Potle bi tudi rad zvedil, če so zacelile tvoje rane, ktere ti je zadala Hercegovka Anka. Zdi se mi, de Te je ravno tako za norca imela ko V . . . itd., pa še 18. februarja 1850. javlja mu, da bode se prihodnji jeseni omožila Anka, za katero jočejo V . . . in drugi. Pa iz istega leta nahaja se nečije pismo, kder mu se naznanja, da se neka J. za njega zanima, kako ga je pričakovala na trgatvo in povpraševala, zakaj ga nij. V hiši K. govorite z veliko gorečnostjo o Vas i mati i hči. Tako ga je ljubezen ženska do samega groba spremila. Ona ženitva njegova pak, katera se omenja v njegovem konceptu na str. 415 svez. V., nij druga nego šala, kakor pripoveduje pesnikova in Preradovičeva mamica gospa Vancaševa.

(Dalje prih.)

blato. Vsled tega, ker je uže dalje deževno, napravila se je taka gošča, da so morali obiskovalci semenja do kolen po blatu tavati.

— (Iz seje deželne odbora 15. novembra.) Deželni odbor je soglasno sklenil, da se deželne glavarje namestniku g. dr. Janezu Bleiweisu k njegovemu 70. rojstvenemu dnevi pošlje pisana čestitka. — Sklenilo se je, da se ubogim družinam naših rezervistov, ki so se od vojaških krdelov iz Bosne in Hercegovine uže na svoj dom vrnili, cela tretja podpora (za november) izplača. — V gospodarski odbor za realno se je namesto izstopivšega g. J. Murnika izvolil g. Ant. vitez Gariboldi. — Pritrdilo se je predlogu krajnega šolskega sveta, da se Anton Vrtnik v učiteljski službi v Osivnici definitivno potrdi. — Tudi se je več občinskih zadev in za izvršitev raznih sklepov deželne zbornice se je potrebno akrenilo.

— (Končna obravnavanja pred porotno sodnijo ljubljansko.) Dozdej so odmerjene za sezono porot, ki se je s pone deljkom začela, sledeče končne obravnave pred ljubljanskim porotnim sodiščem: 18. nov. Lojza Hrastovec, hudodelstvo zavrtnega umora; 19. nov. France Marčun, hudodelstvo uboja; 20. nov. Štefan Fajkar hudodelstvo tatvine; 21. nov. France Maček, roparski umor; 23. nov. Valentin Rozman, zavrtni umor; 25. in 26. nov. Jože Glanec in družniki tatvina; 27. nov. Emanuel grof Lichtenberg posiljenje (nothzucht); 28. nov. Beneghini, Rezini in Binder, hudodelstvo veleizdaje, 30. nov. Blaž Bogataj in Apolonija Ločnikar, hudodelstvo požiga. Sledilo bode še več obravnav med temi ena jako obširna zaradi ponarejevanja denarja. Jako interesantna bode obravnava 25. in 26. nov. proti Glancu in družnikom zaradi hudodelstva tatvine. Glanec in družniki so namreč tisti glasoviti tatovi, katere je ljubljanska policija zadnjo binkoštno nedeljo na kolodvoru v Ljubljani ujela, ko so bili, mej potom nekega Dunajčana okrali. Ne menj zanimiva bode obravnava proti trem tržaškim natakarnjem: Meneghini, Rezini in Binder, ki so zatoženi, da so tisti dan v jutru zgodaj, ko se praznuje na Laškem slavnost podeljenja ustave (statuto) lepili in raztresavali v „gardin di publico“ v Trstu, proklamacije veleizdajškega obsega. Končna obravnava se je počela vršiti proti zatožencem uže v prejšnji sesiji, a državni pravdnik grof Gleispach je predlagal, da se do prihodnje sesije odloži, ker je manjkalo ene zelo važne priče, namreč nek tržaški policaj je bil pri armadi v Bosni. Državno pravdnništvo bode zastopal državni pravdnik grof Gleispach iz Gradca, zagovornik bode tukajšnji advokat dr. Mošć.

Razne vesti.

* (Prestop Turkinje v katoliško cerkev.) Dne 27. m. b. dala se je v malej kapelici pri Čitluku v Bosni krstiti hči premožnega age Smaja Durakovica. Krstil jo je tajnik franciskanskega reda, Avgustin Zubac, župnik v Gradnicah. Turkinja je dobila ime Mara; boter bil jej je pa nek častnik, poveljnik v Čitluku. Deklica je stara 17 let, in se bode v kratkem omožila s katoliškim Hercegovcem.

* (Zločinstvo) V Dreveniku na Hrvatskem prišel je 10. t. m. nekdo v sobo Marije Klarič mej časom, ko nij bilo njenega moža doma in je šla uže spat, ter jo je s sekiro tako hudo udaril po trebuhu, da ga jej je popolnem preklal. Tujec je potem pobegnil iz sobe, in akopram so ga šli ljudje, ki so pri-

šli na pomoč uboge ženi, takoj iskat, nijso ga našli več. Zakaj je zločinec to storil, ne ve se.

* (Rop v cerkvi.) Dne 7. t. m. oropal je učitelj Ivan Miškovič cerkev v Zomborlu Pobraj je ves denar iz cerkvenih skrinjic, in pokral vse zlato, srebro in druge dragocenosti od božjih podob. Ravno hotel je vse to odnesti iz cerkve, ko pride mežnar dan zvonit. Takoj je opazil, kaj da se v cerkvi godi, gre zopet hitro ven, zapre dveri za soboj, ter hiti še po svojega tovariša. Ta, priselci do cerkve, pogleda notri skozi okno, in zapazi notri učitelja, kateri ga je pozdravljaj. Tudi mežnar ga pozdravi, in ker je mislil, da učitelj uže išče tatu, odpre vrata in izpusti ven učitelja, ki je hitro jo pobral domov, in na skednju skrnil vse pokradene stvari, a potem se vrnil v cerkev. Kmalu so pa ljudje, katerih se je množica zbrala v cerkvi, zadeli pravo, da je on tat, zvezali so ga in odvedli k sodniji.

Umrli v Ljubljani.

7. novembra: Karolina Pance, hči mesarskega pomočnika, 1 1/2 l., na poljanskej cesti št. 57, vsled božjasti.
10. novembra: Egidij Nondré, sluga, 32 l. v hiralnici.
12. novembra: Franc Škofic, hišni posestnik 45 l., pred škofijo št. 21, vsled pljučnice.
13. novembra: Jožeta Šlegelj, zasebnica, 69 l., na starem trgu št. 21, vsled udara na možganih.
14. novembra: Franc Sladnikar, kmet, sin, 21. 2 m., v predmestji Črna vas št. 11, vsled difterite.
15. novembra: Ivan Meden, sin privatnega uradnika, 10 m. 8 dnij, v krakovskih ulicah št. 21, na pokaženju krvi.

Dunajska borza 19. novembra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	61 gld.	45 k.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	62	55
Zlata renta . . .	72	05
1860 drž. posojilo . . .	112	50
Akcije narodne banke . . .	792	—
Kreditne akcije . . .	230	20
London . . .	116	15
Napol . . .	9	33
C. kr. cekini . . .	5	56
Srebro . . .	100	—
Državne marke . . .	57	65

Tuči.
18. novembra:
Pri Slovani: Dirlch iz Vipave. — Lenček, Schweizer iz Sarega trga. — Novak iz Trsta. — Meninger iz Kranja. — Raib od Sv. Barbare. — Kresovnik, Pungaršek iz Gradca.
Pri Matičem: Jakoviz iz Dunaja. — Stražiner, Bezanšek iz Zagreba. — Derganz iz Dunaja. — Polak iz Gradca. — d. Svoboda iz Dunaja. — Pipan iz Polhovoga gradca. — Kraj iz Loke. — Berk, Kohn iz Dunaja. — Schiber, Dolenc iz Dolenjskega.

Karel S. Tili
trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trnovo št. 2, zaloga vseh potrebštin za urade in knjižništvo; zaloga navedenega, pisarniškega in zavajalnega papirja. Vse potrebštin za merjeve (inženirje), silkatje in risarje. Najnovejša v konfekciji za papir, zapisiševane in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisarniški papir, vistne karte in pisarniške zavitke. (158—111)

Štev. 6209.

(387—2)

28.000 goldinarjev

se dobi na posodbo!

Iz podporne ustanove za občine ranjcega Janeza Kalistra se 28.000 goldinarjev razpodi ali vkup, ali v zneskih ne pod 5000 goldinarjev proti 6% obrestim na posestva s pupilarno varnostjo.

Kdor želi tega posojila, naj se obrne z dokazili zahtevane pupilarne varnosti na deželni odbor kranjski.

Od deželne odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 9. novembra 1878.

Služba živinozdravnika.

V Laškem okraju (Tüffer) je razpisana služba okrajnega živinozdravnika z letno plačo 400 gold., in stanovanjem v Laškem. Prosilci za to izprazneno sužbo morajo biti zmožni slovenskega jezika; prošnje naj se vložijo okrajnemu odboru v Laškem do

10. decembra t. l.,

ter naj se priloži živinozdravniška diploma.

Okrajni odbor v Laškem,
dne 6. novembra 1878.

(388—3)

Amon, prvosednik.

Wir empfehlen geschützt.
als Bestes und Preiswürdigstes
Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Betteinlagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik
von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,
Lieferanten des k. und k. Kriegaministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.
(135—112)

M. Neumannova velika zaloga narejene obleke.

Za gospode:	Za dečke:
Suknene zimske suknje . . . gl. 16	Sukneni menčikovi . . . gl. 10
Sukneni menčikovi . . . " 20	Suknene obleke . . . " 12
Menčikovi iz lodna . . . " 14	Črne obleke . . . " 16
Moderna obleka . . . " 22	Lovske suknjice od lodna . . . " 4
Črna obleka . . . " 25	Zimske suknene hlače . . . " 4
Jesenske površnje suknje . . . " 12	
Lovske suknjice iz lodna . . . " 7	Za otroke
Suknene hlače . . . " 7	od 2 do 8 let:
Ponočne suknje . . . " 10	Obleke iz klobučine brez hlače . . . gl. 3-50
Reithofferjev dežni plašč . . . " 9	Lovske obleke s hlačami . . . " 4-50
	Suknena obleka s hlačami . . . " 6-—
	Površnje suknje . . . " 7-—

Za gospé najnovejši paletoti z Dunaja:

Suknje po obliki za gospode od palmerstona . . .	od gl. 6 do gl. 24
Suknje po obliki za gospode, ratinaste ali šopkinaste . . .	" " 10 " " 20
Sukne po obliki za gospode, iz sukna stisnena . . .	" " 14 " " 38
Moderni dežni plašč od sukna . . .	" " 9 " " 22
Elegantne ponočne suknje od klobučine . . .	" " 8 " " 18

priporoča

M. Neumann,

v Ljubljani, slonove ulice št. 11.

Izvanjska naročila se s povzetjem natanko izvršujó, in ono, kar se ne dopade, brez ovire zamenj. (335—8)